

Obsah

Úvod	13
1. Stručně z historie	15
1.1 Historie Linuxu	16
1.2 Pravidla vývoje UNIXu	17
1.3 Použité konvence	18
2. Základy práce v systému	19
2.1 Uživatelské účty	20
2.2 Superuživatel	21
2.3 Přihlášení do systému	21
2.4 Odhlášení ze systému	22
2.5 Zadávání příkazů shellu	23
2.6 Náповěda	24
2.7 Vstupy a výstupy příkazů	25
2.8 Procesy	25
3. Systém souborů	27
3.1 Adresáře a soubory	27
3.2 Reprezentace souboru na disku	29
3.3 Reprezentace adresáře na disku	29
3.4 Formát i-uzlu	30
3.5 Odkazy	32
3.6 Odkazy a adresáře	33
3.7 Symbolické odkazy	34
3.8 Speciální soubory	36
3.9 Pojmenovaná roura (FIFO)	37
3.10 Struktura systému souborů a superblok	37
3.11 Struktura typického adresářového stromu	38
3.12 Přístupová práva	40

4. Uživatelské rozhraní – bash	47
4.1 Varianty shellu	47
4.2 Základní pojmy	48
4.3 Jednoduché příkazy	48
4.4 Návrátové kódy	49
4.5 Kolony	49
4.6 Seznamy	50
4.7 Závorkování	51
4.8 Zrušení řídicího významu speciálních znaků	52
4.9 Pokračovací řádek	54
4.10 Expanze	54
4.11 Komentáře	62
4.12 Skript	63
4.13 Parametry	64
4.14 Přesměrování	68
4.15 Složené příkazy	72
4.16 Funkce	76
4.17 Přezdívky	77
4.18 Řízení úloh	78
4.19 Signály	80
4.20 Spouštění příkazů	80
4.21 Prostředí pro ukládání proměnných	82
4.22 Prompt	82
4.23 Volba --	83
4.24 Vestavěné příkazy	84
4.25 Knihovna readline a historie příkazů	103
4.26 Spuštění shellu	104
4.27 Volby zadávané při spuštění shellu	104
4.28 Proměnné shellu bash	105
5. Manipulace s textem	111
5.1 Textový editor vi	111
5.2 Textový editor ed	118
5.3 Neinteraktivní textový editor sed	127
5.4 Příkaz grep	134
5.5 Příkaz awk	137
5.6 Příkaz more	156
5.7 Příkaz less	158
5.8 Příkaz lesskey	173

6. Nástroje pro textové zpracování	175
6.1 cat	176
6.2 tac	177
6.3 nl	178
6.4 od	180
6.5 fmt	182
6.6 pr	183
6.7 fold	185
6.8 head	185
6.9 tail	186
6.10 split	186
6.11 csplit	187
6.12 wc	189
6.13 sum	189
6.14 cksum	190
6.15 sort	190
6.16 uniq	192
6.17 comm	193
6.18 cut	193
6.19 paste	194
6.20 join	195
6.21 tr	196
6.22 expand	199
6.23 unexpand	200
7. Nástroje pro práci se soubory	201
7.1 ls	202
7.2 cp	209
7.3 mv	211
7.4 ln	213
7.5 rm	214
7.6 touch	215
7.7 dd	216
7.8 chgrp	218
7.9 chown	218
7.10 chmod	219
7.11 mkdir	221
7.12 rmdir	221
7.13 du	222

7.14	df	223
7.15	install	224
7.16	mkfifo	225
7.17	mknod	226
7.18	sync	226

8. Další shellovské nástroje 227

8.1	echo	229
8.2	printf	229
8.3	yes	232
8.4	false	233
8.5	true	233
8.6	test	233
8.7	expr	236
8.8	tee	238
8.9	basename	238
8.10	dirname	238
8.11	pathchk	239
8.12	pwd	239
8.13	stty	240
8.14	printenv	245
8.15	tty	246
8.16	id	246
8.17	logname	247
8.18	whoami	247
8.19	groups	247
8.20	users	247
8.21	who	248
8.22	date	249
8.23	uname	251
8.24	hostname	252
8.25	env	252
8.26	nice	253
8.27	nohup	253
8.28	su	254
8.29	sleep	255

9. Nástroje pro porovnávání souborů 257

9.1	cmp	257
9.2	diff	258
9.3	patch	272
9.4	diff3	280
9.5	sdiff	285

10. Nástroje pro prohledávání adresářů 289

10.1	find	289
10.2	xargs	299
10.3	locate	301
10.4	updatedb	302

11. Další příkazy 305

11.1	Archivace souborů: tar	305
11.2	Kompresce souborů: compress	310
11.3	Kompresce souborů: gzip	311
11.4	Příkaz strings	315
11.5	Příkaz file	315
11.6	Libovolně přesný kalkulátor bc	316

Tabulky kódů 325

Rejstřík 333

Literatura 341